

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

Телеф. Редакций: 29-41.
" Дружбой: 29-26.
—
В СПРАВЕ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИН.
СТРАНИЦ.
—
ЦИНА ОДНОГО ПРИНІРІНКА
20 коп.

18 Всі українці голосують на самотню
правдиво національну українську листу **18**

треба було вжити так шумно розрекламованої готівки в чужій валюті, призбираної за два роки господарювання санаційного уряду. Отже на днях появилася декрет президента Республіки про вальоризацію митних ставок, який безумовно хоче, балакаючи словами втертої термінології, „вдохотити ситуацію за чуба“. Шо-правда — уряд до цього свого наміру не признається публічно. Навпаки, віцепрем'єр Бартель, в своїй програмовій промові на з'їзді „одинки“ в Кракові дня 10. ч. м., силкувався віднайти розпорядку про вальоризацію митних ставок (оплат) представити як акт ультра-демократичної боротьби з поганим люксомом, з карою на всіх тих людях, котрі повинні державі солено запалятин, якщо хочуть конзумувати: помаранчі, кав'єр, одягатися в розкішні шуби, дикеровану обум і т. п. Та така балачка, розуміється, не змлі закрити дійсного обличчя поданого розпо-

„DEUTZ-HUNOLDT“ ЛЬВІВ РОМАНОВИЧА 1/Д
инж. Альфонс Шахерль Телефон 6-72

Одначе ще важнішою є справа наслідків, котрі мусять прийти у закордонних господарських взаєминах держави. Залізний економічний закон каже, що кожна держава є правила оплачує свій ввіз вартістю свого вивозу. Або іншими словами що держава може за кордоном продати власні товари і добре тільки тоді, коли за таку саму або приблизно таку саму суму купить в чужій державі її товари і дібр. В момент, коли одна держава стає для другої держави перегородою в спобідній ним ініціативі дібр — бажаючи зворотити для себе тільки те, що для неї є корисним, діткнула в її господарському життєвому держави автоматично відповідь на атаку власними протинірами і не дозволяє на ввіз продуктів з держави, що перша зачала боротьбу. Так сталося і з Польщею. В списку товарів, обложених підвижених митних оплат, є маса текстильних і залізних товарів, спроважуваних Польщею з Чехословаччини, Німеччини і взагалі західно-європейських промислових держав, котрі вже збираються до відплатних протинірів. Таким чином саїд рахуватися змусить з підвижкою польського експорту на найбільше майбутнє, а тим самим з практичним торговельним біляку Польщі — з його скороченням і далішим дефіцитом. На всякий випадок на хід ведених з Німеччиною переговорів про заключення торговельного договору, останній акт польського уряду матиме вплив як найгірший. Німці напевно не дозволить накинати собі звичок польського експорту, не вимогши на Польщі відповідних компенсацій. А наслід-

Жадайте
французьких
паперців
до курення

JOB
4-50

ком буде дальше здержання різничого експорту Польщі до Німеччини, яке і так спричинило вже просто катастрофально низький стан діл на всі плоди різничого господарства Польщі, і — між іншим — безоглядно нищить і наше селянство.

Не можна тому надіятися жадної справжньої поправки відносин на чайближче майбуття, яке моглоб частину тільки тоді, колиб панове господарі Польщі скотили зрозуміти, що це моглоб статися тільки шляхом радикального зменшення польського державного бюджету в усіх його непродуктивних і імперіалістично-шовіністичних позиціях, на що одначе цілком не заноситься. Бо навпаки, п. віцепрем'єр Бартець вже заповів в дуже модерний спосіб, шляхом рація, що „на варстаті“ є новий бюджетовий проект, котрий по стороні видатків передбачує — дрібниця: зріст в сумі пів мільярда зол. Санацийний уряд жде нетерпеливо, коли новий сойм послужно стане до „співпраці“ з ним на цій ділянці, себто візьме на себе відповідальність за дальшу звичку і так вже непосильних тягарів і оплат всякого роду, котрі безмежним тагарем приваляють все населення Польщі.

Д-р Павло Лисяк.

Герберт Асквіт.

Смерть визначного провідника англійських лібералів.

Зі смертю лорда Асквіта айшов у життя один з найвизначніших представників давнього англійського лібералізму. Смерть 75-літнього Асквіта викликала загальний жал в Англії. Король прислав йому лаві Асквіт жоденспійну селіграму. Політики всіх таборів оголошують декларації, віддаючи пошану помершому та славлячи його заслуги для батьківщини і розвитку суспільного життя. Часописи поміщують довгі некрологи. Для 16. ч. м. в палаті громад і в палаті лордів відбулися жалобні ма-

ніфестанції. Зі всіх сторін великої імперії приходять численні заклики співчуття. Лорд Герберт Генрі Асквіт уродився 12. вересня 1852 р. у Монах. Студіював в Оксфорді, визначаючись своїми здатностями. В 1876 р. Асквіт вступив до адвокатури, де в короткому часі здобув собі славу знаменитого оборонця, полого темпераменту, ясної думки, незвичайно різного, протининна всяких крайностей. Десять років пізніше війшов вперше до палати громад, де звернув на себе загальну увагу. В р. 1892 в одному з кабінетів Гладстона обійняв теку міністра внутрішніх справ. Після упадку Гладстона ту саму теку обійняв у кабінеті Росбері.

У важкій боротьбі з консерватистами старався перевести закон про обмеження робітників від нещасливих випадків.

В р. 1895 ліберали на десять літ перейшли до опозиції. В тому часі поборювали вони консерватистів за війну з бурами. Та Асквіт підтримував воєнне становище консерватистів Чемберлена. Одночасно він він кампанію за вільність торгівлі.

Коли в 1905 р. ліберали знову прийшли до влади, Асквіт обійняв теку міністра скарбу Кембел-Баннермана. На тому становищі розпочав енергійну акцію в користь зменшення державного дозвуг та введення забезпечення на старість. В 1908 р. Асквіт обійняв провід ліберального кабінету, в якому найпоширеніший його ліберальний товариш, а одночасно протининний Ллойд Джордж на становищі міністра скарбу.

Ліберальний кабінет Асквіта перевів довгу й важку боротьбу за права палати громад проти палати лордів, яка в 1911 р. скінчилася повною перемогою ліберального прем'єра. Енергійно, хоч довгий час безвиглядно, підтримував він теж справу ірландського гом-рулю. Будучи послідовним лібералом, Асквіт у квестіях соціальних і виборчого права для жінок схилився в бік консерватистів.

Війна застала його на становищі прем'єра. Асквіт приєднався до війни, виступавши в обороні Бельгії, якої гаранткою була Англія. Та не довго ще довелося йому кермувати великою імперією. З висот прем'єрського становища струтив його негномонний Ллойд Джордж, темпераментний народний трибун, що не перебирав у засобах, щоб тільки дійти до повноти влади. Асквіт не зміг підтримувати зв'язку з масами. Не диво, що Ллойд Джордж не лише отрутив його з прем'єрського фотелю, але й поховав і з провідника ліберальної

партії. Тепер ролі помінялися. Ллойд Джордж захопив харму кабінету, а після виборчої невдачі в 1924 р. і харму ліберальної партії. Старий Асквіт не здохував навіть малпату. В партії засів на лінійні проти вторгання лівого Ллойд Джорджа. Очевидно, дієвість Асквіта була виключно політичного характеру, бо в соціальних справах Ллойд Джордж був безконкурентний у ліберальній партії. Асквіт не міг ніколи погодитися з прихильністю Ллойда Джорджа до страйкувальних шахтарів або з його гаслом земельної реформи.

В 1925 р. Асквіт увійшов до палати лордів, одержавши титул „герцога Оксфорду“. Там він іще раз переабирив голос, але в активній політиці не грав уже ролі.

Шкільна реформа в Австрії.

Цей малий останок великої монархії допершив вже діла, над котрим мовлять післявоєнна Європа: Законом з 2 серпня 1927 р. закінчив устрій шкільництва. А виглядав він ось як:

Діти до 6 літ можуть та не мусять ходити до заходок. Шкільний обов'язок починається з септим роком життя і триває до укінчення 14, отже 8 літ.

Основою шкільництва по містах є чотирилітня школа („Грундшуде“). Після її укінчення може дитина перейти 1) до вищої народної школи тем чотирилітньої („Гавитшуде“) в рівнорядних відділах для ліпших і гірших учнів, або 2) на основі вступного іспиту до восьмилітньої школи середньої („Мітельшуде“), що ді-

**Кожний свідомий
УКРАЇНЕЦЬ
І УКРАЇНКА
дає свій голос
НА ЛИСТУ**

литися на чотирилітню навчальну і виховну школу на три типи: гімназію, реальну школу і реальну гімназію з обов'язковою чужою мовою латинською або французькою. Після середньої школи має спільний план навчання у всіх типах чужою мовою від II класу.

В школах допускається коопуація, тобто є також окремі середні школи для дітей („Фрауенбершуде“). Абсолютно головні шкільні переколоті звичайно до трілітньої фахових. Для тих, що хотять перейти до вищої середньої школи, а не ходити до відділів для праць учнів, творяться доповнючі курси.

Вступ в університет мають абсолютні середні шкільні, до вищих шкільних фахових абсолютні середні фахових шкільні.

Народне шкільництво по селах є тем восьмирічне, але ним же організоване. Абсолютні тих шкільних мають поступати до доповнючих і вищих фахових шкільних.

Як пробні школи є те середні робітничі школи для абсолютних восьмирічних народних і повінчених 17 р. життя, такі школи основані на сім'ї-конті восьмирічних як підбудовні („Альфшуде“), відділові школи („Біргершуде“) основані на 4 кл. народних школах і підготовчі курси до вищої середньої школи.

Так виглядає загальний начерк австрійського шкільництва.

Д. Н.

На виборчому фронті.

ПЕРЕДВИВОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 49 (САМБІР).

Хирівщина.

Для 5-го лютого ч. р. відбулося передвиборче віче під голім небом в Хиріві. Не заважаючи на великий мороз, з'явилося на вічу около 600 осіб. Проводили вічем п. Владиславський і Ковалев. Реферували кандидати на посади лести ч. 18. селянин Гриць Тершаповець і п. Дмитро Брестяк. В дискусії перший вибрав голос провідника радикалів зі Сущині Малої, який нахилився на Об'єднання, однак вітчики закричали його і окликали з трибуни. Після того вітчики ухвалили одностайно голосувати лише на

листу УНДО ч. 18. — Для 5-го лютого віч булося передвиборче віче УНДО в Геролевичах. Прибутих около 200 людей. Про політичне положення українського народу віч Польщю реферували кандидат на посади Гринь Тершаповець. Після якого вибрав голос спровадження місцевими радикалами. Розгуканий ві Самбора, який нахилився на недорічний зайняти на Об'єднання і за хвалював соціалістичний рай, який запровадить в нас радикали. Коли знову вибрав голос представника УНДО радикальська боля під проводом Галевича почала кричати і сипотати так, що навіть найповажніші селяни не могли їх успокоїти. Вітчики по-

МИКОЛА МАТІВ МЕЛЬНИК.

Як проходила осінь...

Сонце усміхнулося поклоном і сховало золотисту усмішку за кучерями борів. А хлопці испорують коло вікон: впилися ароматами нераних облогів, витали свою землю призабутими думками... Кризь вечір перші зорі... одна... дві... ціле небо в чічки...

В дален-далині темними смугами: Карпати. — Гори!... — Май ні такі, як у таліана... Звітрила скала, без винка, як громацька повія! — Здається шьо чою дзвинки тай сміх... — Розколисали на руках верховинку, що про- сілася давно з душі...

— Гей, як тебе верховинко
Зачую, зачую —
Тай тогди я, пане-брате,
Дома ни ночую...
Тай тогди, товаришу,
Перекожу броди
Тай до тої білявочки
Хорошої вроди.
Ой, аз тоту половецьку
Це граєт трумбіта,
Виддавбихми тісареві
Половинку світа...

Колісник роздубує лица до сонілки. Його пальці скочили в пишну дрібушку... Пісня обилувала воляцькі чола тай полетіла туди... до гір. Бігла ід ним. Ярм колоссям, манною на сиву гречку. Купалася в потоках бистрих. Попід склепіння срібні дзвінки... Кризь усесвіт — молодші гарфи... Юрчик стояв на помості, грудьми до залізного поруча. Лице — як мармур... а думки — як вода піяністі...

— Ха-ха-ха-ха!
— А ку-ку! Ку-ку!

Молодість... Весна... Ранки у згарах...
— Жди... жди... Кудя ти?!

— Кхе, кхе, кхе! — Понад білу вовну черешень — зазуля...

— Стукай зазулько, стукай —
На мою долю кукай...
Тай голос — понад колос:
На кучір'явий волос,
На бори зелененькі —
На літа мої молоденькі...
Кукай, зазулько, кукай...

Ніби: злюпотіли сиві крила...
— Кхе... кхе... кхе!...
...Де стежка попід холодом ліса. Мягкими подушками мох... Живниця ладаном... Ходить маленьке серце, як косарик.

— Ні, нима... полетіла...
Побіг. Сховався за рапавий пені.
— Ку-ку! Ку-ку!... удає зазули голос.
— Але, екби, аж на верьх! Шьо то за парубок, аби не вмів дистаті лісови верьху? Бучок — як телінка... а він гойдається в верьху тай лист зелений їсть, ніби молодий коник. Сонце золотом по кучерях, на лица коралевими пальчиками...

— Юрчику!... Юро-ня-а-а!...
Але, де!... Він не чує маминого голосу, бо вітер питає молодим листям. Чує, що сильний і не боїться вітру. Наставлює йому хмиз чупру і розцінкаву пазуху: ану-ко хто забирає!... І туди... на доли його гордий погляд. Там його хата: мала, маленька, як коте під кладив...
Весна чеше прочіску... зелені за вічі, білий день сперся на плечі верьхів.
Іде селом Неділя, давони гамором. Уся в биндах... Перед воріттям смішки...
— Юрчику!... Ю-у-у-ро!...
— Іду, Аду! мамі!
— Ку-ку! Ку-ку!
Крила до цілту...
Меня за руку: Ходім!...
За річкою роєм шибали, а поміж них сиво-

ними нитками розсіяна туга скрипки. Леріні дубем гнучким попід боки, висівають діаманти з мідяних лавонів... рукави черленими биндами... Дівочі личка до спінтих грудей: ек образочки... Крутяться шуми... сила прибиває до землі, а бартики іскрами...

— Отік то було!...
— Тай минуло двадцяті веснів, ек празнику, а Черемош и жилах огір'юмом бісит.
Гей, у сині Чорногорі несе, несе,
Иди любоко за сонічком, будеш знаті, де я...
— Ку-ку!... а ку-ку!... Ха-ха-ха!...
Друга зазулька кличе: Ілюкова Катерина.
— Леріно мій пишний!
Місяць рянтухами по стежці. Соловій батогамі бе, як пияний...

Летят сокіл поза хмару —
Я їго догоноу,
Цулай, цулай любий хлопче
Я ти ні борюю!

Над досвітком... Прашались. Вона стежками, як білиця, а він додому оленем... Співає, аж гай гнеться...
...А відтак крисаню до сонця, робітній диниці з поклонами тай умиває в отім чоркалі упоєння з очей...

Бренькнула коса, зашуміла сила у травах. Катерина з граблями йде на своє поле тай прикипає очима за зеленою ліщиною до матрових плечей, до чорного чупру, а від серця — млість у ноги... Відтак іде, а за нею луна лісами:

— Ой ни сідай коло мене
Любий мій Юрчо,
Гей, ни сідай коло мене,
Бо я одурію...

...Але Юрчик таки сів коло неї... сів на кованим воші, тай уаяа її від тата до себе...

(Продовження буде.)

миса присутніх виступили закликали на пар-
тію УНДО і листом ч. 18. — Для 8-го люто-
го п. р. відбулося передвиборче міче в Су-
шій. Віце отворив голова Пол. Ко-
мітету Франц. Липинський. Проводили сел.
Цуркачів і Банд. Реферували депутат Цен-
трального Комітету УНДО п. Дмитро Бр-
етський. До дискусії вступили відомий у
нас керівник в радикальній партії Липи-
нський, однак віцею не закривави домі і не
дає йому говорити. Намісник відправу дав
жону п. Бретський Дмитро, після чого при-
сутні ухвалили повне довіря до партії
УНДО, висловилися всі керівники і рі-
шили голосувати на листу ч. 18. — Для 6.
п. р. відбулося передвиборче міче Обедня-
нця в Бельгороді. Присутніх понад 200 гро-
матей. Проводили селяни Василь і Тех.
Реферат про політику українського наро-
ду виступили депутат зі Львова. Дмитро
Бретський. В дискусії виступив голова місце-
вого, який накликав присутніх голосу-
вати на польському листу ч. 1. Однак лист
селян відправу від реферата в талом
від д-ра Занцова. Присутні ухвалили піти
до виборів з одностороннім національним
настроєм УНДО і голосувати на його листу ч.
18. — Для 7. п. р. відбулося велике перед-
виборче міче під голім небом в Лиску. Про-
водили о. Гаврилюк. Реферували кандидат
на посаду листу ч. 18. д-р Степан Вітик і де-
путат зі Львова п. Д. Бретський. Присутні
сильно перорвали в початку об'єднанням,
але вступили своєю односторонньою постановою
виступили іх мовчати. Забивав також го-
лову жінка польський монархіст, однак ві-
цею не дає йому говорити. На прохання
віцею односторонньо голосувати тільки
на листу УНДО ч. 18. — Для 9. лютого п.
р. відбулося передвиборче міче в Любодис-
ко. Проводили о. Сорочинський. Реферували
депутат П. К. Обеднянця Дмитро Бретський,
а після нього промовили о. Паставський, о.
Ковалівський і д-р Немасовський. Коли
д-р Немасовський встав у своїй промові
про правління Вітоса, вимагав постерунку
розгляду міче.

Мостиська.

Для 5-го лютого відбулося велике окруж-
не передвиборче міче в Гусаківці, на якому
малою кількістю селян в Гусаківці, Босниц,
Банди, Бонкович, Гориславич, Золоткович,
Мочера і Радкошів. На мічу реферували
політичний організатор Мостиських і кан-
дидат на посаду листу ч. 18 Степан Байдала.
Промовили також о. Козак Антін, Гнатю-
к з Гусаківки та міщанин Калитинський,
які закликали всіх присутніх йти до вибо-
рів з одностороннім національним настроєм
на листу Національного Об'єднання ч. 18.
Присутні з одностороннім прийняли канди-
дату п. Байдалу і підбадьорили за сирі-
стю на місці розмішати домі.

Самбірщина.

Для 29. січня п. р. відбулося окружне мі-
че УНДО в Мухоморі. Реферували кандидат
на посаду Гриць Терпаківський і Василь
Добрянський. Настрія був спершу під впли-
вом радикалів переконаний для УНДО,
однак після переконливого реферату обох
кандидатів, присутні односторонньо одобрив
програму УНДО і ухвалили голосувати на
листу ч. 18. — Для 3. лютого відбулося мі-
че в Гуківці. Присутніх понад 150 виборців.
Проводили радикал Михайло Тан, однак ві-
цею реферату кандидат на посаду листа
Об'єднання, вбраний односторонньо закликав
се листом ч. 18. — Для 3. лютого п. р. від-
булося міче в Мейничі. Присутніх около
100 людей. Промовили о. декан Татомір. Пі-
сля виступу програму УНДО і демокра-
тичної тактики радикали, всі присутні в
обережності відралися листу ч. 22. а ріши-
ли голосувати лише на листу ч. 18. На сесі-
оні УНДО перейшли і виборчий комітет,
вбраний радикалами. — Для 4. лютого п.
р. відбулося міче в Ступині. Тут повторю-
валося те саме, що на попередній мічу в Ма-
мичах. Присутні політичні радикали пере-
шли від жовто-синій прапор Об'єднання. —
Для 4. лютого п. р. відбулося міче в Мокра-
нці. Присутніх 150 виборців. Реферували
студ. Туринський. Присутні ухвалили рево-
люцію, в партія жовтої, щоб Централь-
ний Комітет радикальної партії виступив
з великою листу з УНДО, на яку вони бу-
дуть голосувати. — Для 6. лютого п. р. від-
булося міче в Мокриці. Віце отворив о.
Липинський, реферували студ. Туринський.
Сильно перорвали пограми. Після односто-
ронньої дискусії, в якій багато голосували
селяни, після присутній стану по сторо-
ні Об'єднання і рішили голосувати на листу
УНДО ч. 18. — Для 6. лютого п. р. відбулося
міче в Торчинівці, селі неспіві селяно-
вості. Всіх так після реферату о. де-
кан Татомір та виступу програми

Чисте і лагідне

вибагливо наскрізь
перфумоване, при-
ємно відсвіжуюче,
живе в барвах, гус-
товне опакування,
Якістю не уступає
іншим виробам
Elida! Улюблене,
загально фавори-
зоване — це

1 кусник = 100 грамів

Мило ELIDA Favorit

УНДО чиста селя закликали на Об'єднанням
і рішили голосувати на листу ч. 18. — Для
5. лютого п. р. відбулося міче в Вихові. При-
сутніх понад 100 людей. Реферували о. Та-
томір і студ. Туринський. Зібрані односто-
ронньо роботу радикалів та інших ліній
партій і закликали на односторонній національ-
ним фронтом, репрезентованим УНДО-Об'єд-
нанням та його листом ч. 18.

Ліско.

Для 5. лютого п. р. відбулося передвибор-
че міче в Вересі. Домішній в полудне, а
по полудні в Лоді при чисельній участі
місцевих селян і жінок. На обох вітах рефе-
рували о. Володимир Вербицький і д-р Вла-
димир, адвокат в Устрик. — Для 8. лю-
того п. р. відбулося мічогониме міче в
Устрик. Домішній в селі „Мароднього
Дому“. Віце отворив голова Немітського На-
роднього Комітету. Вол. Вербицький. Про-
водили о. Мандиць і селянин Мпанецький.
Після реферату виступили кандидат на
посаду листу ч. 18. п. Самбірський д-р Ст.
Вітик в Горішній і п. Бретський. Промовили
заком відношення селянства, успішність і
політичних організацій та їх складні бесі-
ди і демократичні відношення викликали
обурення у значній кількості присутніх.
На всіх вітах ухвалено голосувати на ли-
сту ч. 18.

ОКРУГ 50 (ЛВІВ-МІСТО).

Для 8. п. р. відбулося в селі „Совола III“
передвиборче міче селянства виборчим
комітетом для городської ділянки. Збори
відкрив голова виборчого комітету Стефа-
нівський, а після нього виступили реферат
про значіння виборів до союзу і коментувати
вибори до союзу одного посла в міста Льво-
ва, кандидат на посаду робітників Ів. Олександр.
Далі промовили п. Соловйов закликав
присутніх до активної участі на ли-
сту УНДО-Об'єднання ч. 18. Після річної
дискусії засновано комітет, який має до-
казати усіх присутніх, щоб захопити ви-
павший круг до виборчої акції і вибо-
ри відновити фонди на під виборів. Рі-
шено також створити „випадковий“ в тіх
співі виборів можливість городської
ділянки, щоб відновити їх у виборчій
акції. Така об'єднання відбулася вже п'яті
дня 9. і дня 12. лютого. На тих зібраннях
визначено робити, що з усієї сили під-
тримати кандидатуру робітників поставлено-
го на листу УНДО ч. 18.

На селянстві Укр. Народний Виборчий
Комітет на день 14. лютого та селі „Про-
світ“ та „Совола III“ під впливом

200 громадян. По отворенню зборів головою
комітету п. К. Ігнатюк і виборі президії о.
Гаврилюк і пп. Грицькович і Козальчук.
виступили реферат п. Потуровський. Вже в
часі його промови кілька агітаторів Гав-
рилюк старався криками розбити міче, а
полі під пп. Немасовського і Олександрів
стали відправу і побачили, що віцею не
дається опроронувати і міче далі від-
бувається повільно — закликали полі-
цію, що на мічу б'ється. На селі було 6
постерунків в потім озброєні і коман-
данти в Богданівці і мімо сего, що бачили
на селі повний спокій і дуже поважний
громадянин — збори розігнали. Збори повні
такі відбулися виступили і в так повний
часі не було ще нікого на Богданівці
зборів. Промова бесідників і поступок та-
кошньої поліції вказали зібраним значін-
ня солідарного одностороннього поступовання
і тому не було на Богданівці ні одного ви-
борців, як звичайно і мушкет, що на ві-
шок би до виборів голосувати на односто-
ронній українську листу відновити. Е. І.

ОКРУГ 51 (ЛВІВ).

Совалівщина.

Для успішного переведення виборчої
акції поліція виборча Кандидатів в Со-
вола підняла повіт на райони. В районі „Ястру-
бич“ відбулися ось такі віча: Для 2. лютого
п. р. о. гол. 9-ї райо відбулося передви-
борче міче у Волосині. Присутніх около 500

осіб. Віце отворив селянин Гриць
примовив міче п. В. Матвій. Ре-
ферували на посаду листу ч. 18. о.
Волод. Котан. Після односторонньої дис-
кусії односторонньо ухвалили ліній
селянство і розбавили односторонній
з боку молодих політиків радикаль-
ній, ухвалено резолюцію, в якій зібрані
вказали своє довіря промові партії
і рішили голосувати на його листу ч.
Того самого дня відбулося міче в По-
присутніх понад 500 селян. Рефе-
рент на посаду В. Котан і п. М.
Віце односторонньо ухвалило голосу-
вати на листу ч. 18. Тут ждала нашого пп.
виступили несподіванка, виступили по-
закликали, що мушкет відновити п. М.
до комісарату поліції в Соколі. Чотирь-
того самого дня відбулося в Ястру-
однак вже без п. Котана, який мушкет
зати в постерунком до Соколі. Віце
було в піднесеному настрою — Там
дня востером відбулося передвиборче
в Тишці, в якій то селі мало політиків
виступили радикальна партія. Реферували
Матвій і селянин П. Гук і Т. Андруш.
Референтом ухвалено після тритижневої
дискусії переконати присутніх про значін-
ність розбавлення одностороннього національ-
ного фронту, репрезентованого Об'єднанням.
Для 3-го лютого відбулося передвиборче
те в Раданівці. Проводили старший сел-
ний Сабієвич, колишній москвофіл, стра-
лень Ташерофу, який зі сльозами в очах
тав кандидату селянина Котана і вказу-
ючи в імені громади, що село Раданів-
коштиме селянство випирає і буде
голосувати на листу Об'єднання ч. 18. — Того
самого дня відбулося ще раз міче в Тиш-
а після вечером в Яструбичах вже в 3-
стий кандидат на посаду п. Котана, як
поліція випустила. Зібрані виступили односто-
ронньо вказали спокійного майбутнього посто-
янина. — Для 4. лютого відбулося міче
Гославці. Віце перейшло в повний успіх
для партії УНДО і листу ч. 18. — Того
самого дня відбулося передвиборче міче
Корчуні. В тім селі великий клан
селянства, а також москвофіли. Окремі
ведуться там боротьба переконати, бо с-
виступили часті перейшли на правду.
Однак виступ міче в Корчуні і успіх,
відмітив там кандидат В. Котан, дав
руку, що і не село, в впливом міче
та засліплених міче до виборів односто-
роннім а підняти повіт і буде голосу-
вати на листу Об'єднання ч. 18. Кандидат на
посаду п. Котан звільнив собі у нашому
випадку симпатії і віддали серйозно
всім селянином.

ОКРУГ 52 (СТРИВ).

Перемисько.

В обрані 15. п. р. відбулося в Пер-
емиське передвиборче міче УНДО, в
якому участь померк 500 учасників
та докошничий інтелігентний Проко-
півський кандидат на посаду д-ра
селе і д-р В. Жуковий. В дискусії
слово і представили „Селянство“ і
однак не мав ніякого успіху. Ві-
підтримувати в виборках національ-
ного та голосувати на листу ч. 18. В
тому повіт та в мічій-окружній виступили
постерунком дуже гострі засоби особистості
трої для всіх, що йдуть по селі. В
тому селі ласи і мічу стояли селян,
контролюючи кожного проїмаючого. По-
тім, під впливом та інтензивної агітації
„робота“ відновлення чинників за селян-
тійним баченням співпраці в уряді.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ГОХ.
ВІСІМНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Відому часті, внутрішньої розправи селяни
закликали оборонити до надом. Міжселян і
зогом відповіли на ті заклики. В тих відпо-
відах були деякі неясності в суперечності
як щодо розі самої У. В. О., так і щодо ді-
яльності пооділоних об'єднань. На
своє оправдання свідок сказав ще вчора,
що він займається справами У. В. О. щодня
від процесу братів Варановських, отже від
1925 року.

При цій справі до надом. Міжселян
закликали сел. Ю. Голосинський, підняли за
конкретними доказами своєї вини. Свідок
щеф політичної розвідки, не міг навести
конкретних доказів вини сел. Голосинсько-
го, тільки понавчався на конфіденці-
альній відомості, що сел. Гол. був го-
ловною У. В. О. на власній території, а не с-

кий мушкет шовк винити про атентат в
Соборіському

Після переконання надом. Мі-
вказав ще коротко імен. поліції
вказав, а по тім о. виконав групу
своїх бурж. Леонарда Соборіського і
д-р „випадковий“ Владислав Хіма. В
вказаних Соборіського, вказав на
праці, вказавши спротивності в порів-
ні з йогою підписанням в селі (так
було в вказанні його товариша Бак-
Шоп до апарату Сабієвського і Хіма,
оба вони американці демократії селі
шодній Ів. Вербицького.

При цій жовтій розправі обох
Старосільський поставив широку умо-
вину вказав на переконання

ний на місці убивства кур. Собієвського. Трибунал не знесиши оборони відкинув. Випадки розглядає початок з мале одностороннім оповіданням, бо на одного з них суду прийшлося плати мало не до 10 год. Перший ставив запити до надком. Мітленера обр. д-р Шухевич.

Запити д-ра Шухевича.

Д-р Шухевич: Чи ви, п. надкомісар, знаєте докладно справу У. В. О.?

Св.: Так.

Д-р Шухевич: Чий органом є „Український Револьюціонер“?

Св.: „Український Револьюціонер“ є органом революційної до У. В. О. організації, що є на уступах більшовицької. У. В. О. координує з ними і видає свій орган „Стріла“.

Д-р Шухевич: Як ставляться ті організації до обох?

Св.: Напритязно, а навіть докони поборолися. Не видно в обох організ.

Д-р Шухевич: Чи не цінаються кривавими вбивствами?

Св.: Так, загально.

На деяких питаннях свідок оповідає, що організація, якою органом є „Український Револьюціонер“, повстала у розламі в У. В. О., що мав місце в 1925 р. По розламі група, що вийшла „Українського Револьюціонера“, звернулася на Харків, а група, що вийшла „Стріла“, оповідає на Берлі. Однак зазначення обох організацій є в значній мірі суперечливі.

На питання щодо процесу „лютошів“ св. каже, тому в актах подано, що стріляв поліція, не порозумівшись з лівівською поліцією арештувала замість Я. івського — Гука, „мужа довіря поліції“, — свідок оповідає, що Гук, хоч стоїв від замісто провокації (служби для поліції), удержував даліше зв'язки з провідниками У. В. О. Тому стріляв поліція могла його арештувати. (Свідок цієї справи так як свід не висловив, але образливо поставився до оборони, проти чого зазначив д-р Шухевич).

На даліше пнт. д-ра Шух. щодо процесу в Стрию, де свідок нібито агітує, св. каже, що один з учасників не працює на лівівською поліцією були в місцях, св. каже, що тим чоловіком, що мав шрам, „Шульц“. На пнт., тому такий св. захід уваж був на обр. Я. Баранського й на інші особи, св. зазначив, що в тім моменті предсідник суду не питався, кажучи, що по дріб-д-р, яких свідок не обов'язаний пам'ятати.

Д-р Шухевич: Чи ви переслухували 20. лютого Атаманчука і Джуллі?

Св.: Так.

Д-р Шухевич: А чи ви показували з той час однією однією фотографією?

Св.: Другому — другому?

Св.: Можливо.

Д-р Шухевич: Хто доніс перший на по-року св. Гасмана?

Св.: Юлія „Кішловська“, але тепер того не вже собі не пригадує.

Д-р Шухевич: Чи то, що пізнав Гасман, є спостереження, чи ваші враження?

Св.: Найконкретніші спостереження, щодо яких нема ніяких сумнівів.

На запит щодо фотографії Атаманчука св. зазначає, що фотографія Атаманчука дано зі списку його з'явки в І. Вербицьким і що фотографія розіслана всім поліційним станціям.

Слухавши запити д-ра Шух. на об-ставину, як був убитий помер Гасман і обр. Атаманчука в часі, коли їх конфронтовано.

На даліший запит д-ра Шух. свідок каже, що відшукуючи дня 20, свідок Атаманчука, домія, не кавав йому, що має оповістити часі з'явитися знову, тим, каже, що не він сам його відшукав, то інший. Переслухання Атаманчука, щодо дня тривало з пів години, але з першого часу св. озвучити не може. Рішення переслухання Атаманчука не міг дати враження, що його відшукав, що до убивства куратора. По виїзді Атаманчука з Львова (20. січня) поліція була його пошукувала аж 24. січня.

Запити д-ра Старосольського.

Д-р Старосольський: Прошу вас сказати, але бу-

ло відношення між У. В. О. і комуністич-ною організацією в 1925 р.?

Св.: Організаційного контакту між ними не було, але політичні зв'язки були і другі пера взаємно порозумілися. „Морп“ старався раз навіть поводити спільно акції з У. В. О. в справі уби-вства поліції, навіть. Повідомив обр. організації не мали між собою нічого спіль-ного, хоч повідомив їх члени приватно з собою стрілялися.

На пнт. як поліція знала на те, що У. В. О. виконала атентат і тому спер-шу арештовано Голіна і Мариника, які з У. В. О. не мали нічого спільного, св. оповідає, що спершу поліція дістала в справі убивства різні інформації, та-кож з провідників, а до того часу не було ще докладно відомо про розлам в У. В. О. і взагалі спершу було багато пеленого в цій справі. Цієї справи свідок теж не зміг висловити як слід.

Щодо самого убивства, то св. зазначає, що свідомо в цій справі ведено так обкру-тливо, що просто кожна крок обох Со-бієвських в міна „Палло“ додому був про-мірний опісля якнайточніше численням свідками. Щодо авт. то св. каже, що в авт. убивства в околиці ух. Коронівської Із-ли тільки два авт.

На пнт. чи кур. Соб. пера того дня до-дому в своїй звичайній порі, як він не по-длий робив, чи може верта в інші порі, св. зазначає оповідає, що спосіб зайти кур. Соб. — не найзвичайніша справа, бо в таких випадках найзвичайніша річ — терен відпав. Така підпільна організація провіряє пе-редомієм терен і ввійшли мусили бути бе-посередньо перед своїм учинком на тих місцях, аби орієнтуватися, куди і як ма-ють утікати.

На пнт. щодо переслухання Гасмана, св. каже, що Гасман спершу боявся знаходити, а потім пізнав обох обвинувачених як своїх пасажирів на Коронівському вул.

Д-р Старосольський: А чому в першій донесенні поліції до суду в 4. листопада 1926 нема ніякої згадки про Гасмана?

Св.: Справа пеленого авт. Мариника бу-ла причиною, що свідомо спрямовано було спершу на фальшиві торі.

Д-р Старосольський: А чому Мариника з Голіна держано в арешті під замісто убивства, ні-сними, хоч Гасман міг кожною хвили-ною свідчити, що він їх вбивав не він?

Св.: Во поліція не може бути ніколи до-волі обережна, а арештовано Мариника і Голіна були підозрілі і в іншої причини.

Д-р Старосольський: Чи трапляється часто, що обвинувачених переслідують цілу ніч?

Св.: Овсім, це буває пера, як нема міс-ця в арештах, або як є багато арешто-ваних, а поліція при невеличкій своїй апа-раті не може собі на дня дати реми.

Д-р Старосольський: А чи крім І. Вербицького переслухували ви й інших обвинувачених цілу ніч?

Св.: Це бувало, як того вимагала спра-ва. Навіть як обвинувачених приміщено вже по кімнатах, то часами треба було переслухувати їх і нічю.

На пнт. щодо особи Мих. Вербицького св. каже, що коли М. Вербицькому пред-ставлено, що це він „Васильків“, „Шульц“, то він виперс тих псевдонімів і взагалі відмовив усіх з'явлень. З далішого від-повіді свідка виходить, що були ще й інші реліції, а саме, що Мих. Вербицького називав в „Васильчуком“. Взагалі щодо тих усіх псевдонімів, яких являв уживав Мих. Верб., свідок не може дати певної відповіді. Справа так і закінчилася нероз-кисленою.

Щодо особи І. Верб., то він, як каже св., нічим не займався, що стверджує по-ліція цілком докладно. Мих. Верб. жив зголошений у Перемішлі, про що поліція знала.

Д-р Старосольський: Отже Мих. Вербицький не укривався?

Предс.: Міг бути зголошений — але у-кривався.

Д-р Старосольський: Коли був зголошений і жив легально, то хіба не укривався?

Величезний вибір **Новостей** на **КАРНАВАЛ** поручає блаватна фірма **АНТОН УБЕРА** Львів — вул. Галицька 10. Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

Запити д-ра Волошини.

Д-р Волошин: Чи ви, п. надкомісар, знаєте зміст експертизи генерального штабу в кривавих проєсці?

Св.: Так, загально.

Д-р Волошин: А де є централь У. В. О. в краю?

Св.: У Львові, а її головою по нашим ін-формаціям був на крайовому терені Ю. Го-ловінський.

Д-р Волошин: А чому в кривавому про-єсці устійнено це зовсім інше?

Св.: Кривавська справа — це чисто шпінюська афера. (На це питання свідок теж не дав задовольної відповіді).

Д-р Волошин: Ви казали, що по арешту-ваннях у Львові впадала така поліція на членів У. В. О., що Головінський навіть закинув свідомо перестерігати до того часу обережність і озвучив раз аж на вул. Потоцького, де мешкав Атаманчук. Били не було?

Св.: Каже, що не все є вже в зазначен-них давніше реліціях.

Запити обр. Головінського

З третьої статті своєї запити до надком. Мітленера обр. Ю. Головінський.

Гол.: Чи ви я по вальмі реліції від 1924 р. був головою У. В. О. в краю, то мусив при-зо-вувати, отже і про замах на кур. Соб.?

Св.: Ви мусили причайменше про це запити, бо награв в Берліні мого да-ти приказ д. убивства сам, але вас певно про це не повідомля.

Гол.: Що конкретно зазла поліція про мою особу?

Св.: Ви були красним терментами У. В. О. мали цілий апарат під собою удер-жували зв'язки з відомими нам членами У. В. О. заходили до Атаманчука і муси-ли апати убивників кур. Собієвського.

Опісля Головінський зазначає, що в ча-сі пера замахом на кур. Собієвського він був разом з тяжко хворим жінкою у Львові на кіліні і в шпиталі Черв. Хреста, почував там пера і на цю обставин-ну може навести цілий ряд свідків. А все таки його держати цілий рік і до цього часу йому нічого конкретно не за-значалося, тільки оповідається сумніми здогадами. Гол. просить свідка подати йому факти, бо інакше він не в силі бо-роїтися.

Предс.: Шкоди, хочете хочте допи-сати? Так було, що свідок нічого кон-кретного вам не зазначав, бо певних до-казів проти вас нема.

Запити д-ра Павенцького.

Опісля ставив свої запити д-р Павенць-кий.

Д-р Павенцький: Чи свідкові відомо, що Ан-тія Стефанівна двома вироками (бе-реж. суду і найвишого трибуналу) була укривачем від закиду шпінюками в 1925 році?

Св.: Так.

Д-р Павенцький: Чи про похвалу Колональ-на адресу Стефанівни знаєте з особи-стих, чи з чужих реліцій?

Св.: У. В. О. займаюся від процесу бра-тія Барановських. Знаю про похвалу Ко-лональна для Стефанівни тільки з релі-цій інших осіб.

По кількох запитах д-ра Стар. на об-ставину „арештування“ Гука (свідок каже, що за демаскування поліц. агентів пера У. В. О.) закінчено переслухання надком. Мітленера.

Другим свідком був кінні зверхник над-ком. Мітленера

Ян Савіцький.

літ 48, інспектор поліції, що знавався пе-респективним.

На пнт. предс., чи св. був при переслу-хання І. Верб., св. каже, що був. Уважав, що не можливо, аби надком. Мітленер міг ударити І. Верб. Чи св. каже, що І. Верб.-кого треба переслухати „за особисто-сті“ кінні не пригадує собі. Биття уважав неморальним і неслухом до цілі.

На запити д-ра Стар. чому св. записав у своїй реліції, що Мариник і Голіна бу-ли членами революційної терористичної ор-ганізації, св. зазначає, що є дві відомі ор-ганізації У. В. О. і Зах.-Укр. Рух. Орг. Рішення між ними та, що перша стоїть на уступах шпіню, а друга — на уступах біл-

БЛІОНИЦЮ недовірність усу-важ, ділає зміню-ючо, відкидаючи, побудує апетит, неопінений середина для реконвалес-центів

М-ра Кшиштофського, який хімічно-за-лічне на еспанській маладі. До набуття у всіх антиках і дрігуючих. Ціна за фла-425 зол., пів 2-40. У власних інтересах жа-дати виразно М-ра Кшиштофського ви-но хімічно-зазіне. Laboratorium chem.-farm. Mr. M. Kzyzstofski Tarnów. 27-2

показів Одного істотної рішучі між ча-нами одної і другої пем, бо точ на тор-аістували розлам, то на долі йшла аптія злітно. (На запит д-ра Стар. свідок так і не відповів).

Опісля переслухано свідка

ЛЕОПОЛЬДА СОВОЛТИНСЬКОГО.

літ 19, рим.-к., студент, викладач Групи.

бурси, що працює тепер в Ченстокозі Свідка записано.

Соволтинський оповідає, що 19. жовтня 1926 він зі своїм товаришем Бахтою йшов кілька кроків за кур. Соб., за яких йшло ще двоє людей. Коли впади стріла, св. огля-нувся, бо думав, що стрілено десь позаду. Але зразом побачив, що ті два люди стали витягати під гору св. Янка. Свідок їх злив не бачив, але бачив їх заду на яких 20 кроків. Оба були в темній одязі, а чому свідок протривав з'явленим свого тов. Бахти, який бачив молодшого в жетів убранні. Опісля свідок, оглядаючи зпереду і заду обох обр. Атаманчука і І. Вер-бицького, які на приказ предсідника вста-ли, каже, що вони ростом подобають на тих, що йшли за кур. Хто з них віддав стрілу і хто йшов з одного, і хто з друго-го боку, свідок не бачив.

На пнт. д-ра Стар. св. каже, що ви-щий мав каналік, а нижчий кашкет (у свідка з'явився, що оба мали шапки з лашками). В свідку (9. жовтня), на це сперджує д-р Стар., св. узагалі не пізнавав Атаманчука, якого йому пред-ставлено, казуючи, що той який в у-бийників був далеко вищий від Атаман-чука. В свідку (зізнання в 20. лютого) св. зізнав на допиті (іншого чоловіка, що його зріст і „гуша“ відповідають то-му вищому убивчому). На всі ті супе-речності, які свідоків заводиє д-р Стар., він не в силі дати якісьбудь від-повіді. Війці зізнавав

ВЛАДИСЛАВ ХІМЯК,

літ 30, „авандонна“ поліції, записано.

Св. оповідає, що був раз при тому, на переслухання І. Верб.-ого Будий, але він рішуче його не бач. Взагалі св. пе-речить, аби його бач. Св. ідентифікує Атаманчука, Стефанівну, Діска і І. Верб. сам писав про них реліції.

На запит І. Верб., чи св. пригадує се-бі як саме він його бач по тоді і в го-лову, св. перечить.

Після того за згодою всіх сторін від-читано зізнання Владислава Олександр-овича, ком. поліції.

Висновки оборони на локальну вісто.

При кінці жовтня розправи забрав (зменш оборони) свідок д-р Старосольський. В своїй промові д-р Стар. зазначає, що кі-ліе для якого нема ніяких сумнівів, що той явля обвинуваченим, якого левкі місці спостеружено так, що вони робили зазі-врання, зазначав на ніх іні іні Гіноста, поставивши його в лінійних, і мого відшукати свідомо мого пера зазі-ваний св. свідок. Мого зазначити, що се вчора св. св. Гасмана знав уст сумнів стверджує, що у ньому був д-р І. Головінський 24. жовтня 1926, а реліція в жовтні, за тим самим сприну убог спринувало на фальшиві торі. На справ-над узагалі сумнівів немає, бо явля перекладач дивався відно до того і відно-но, що відшукати обр. абсолютно в ні і до убивства неспрараті. Обо-показується в своїй промові на-лого подальшого оборони. Св. ка-зав його вносіти про зазначен-ня. Даліше д-р Стар. зазначав дого гостротию про абстрактні етапні всієї гіпотези. Але в-ментом, коли трибунал і про-

Писемляйте жертви на Народний Виборчий Фонд У.Н
Земельного Банку Гіпотечного у Львові, Підвал 7. на конто Народ. Виборчого

Дорогі жіночі панчохи

Radion cam nepe.

18

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів Феодосійських
в Калуші, вул. Сівецька ч. 14.
Перемишль, вул. Красівського ч. 63.
Цілішає на замовлення дзвони гарної
і провідної, а постійно удержує
а складі дзвонів до 10 штук готових дзво-
нів у вазі від 10 до 500 кг.